

מ: עין משפט
נר מצוה

מ: מרף בקלפי פרק רביעי יומא

מסורת הש"ס

א א מ"ד פ"ד הלכות
ב ע"ה י"ב הל' ב'
ג ב"ש ס"ג פ"ד הל' א'
ד (מ"ט) פ"ד ס"ג הל' ג'

בלא הגרלה אלא ודאי רבי יהודה היא ודרש יעמד מי כדי לכפר
כי כיון שחס מה המשמלה לא יוכל לכפר עוד בחיובו אלא שיכפר
הדס ודרש נמי לכפר עליו לשלם אותו שאם רצה לשלם אותו אינו
יכול לשלמו אלא אם כן כפר בחיובו אלא אם כן נשפך הדס ימות

המשמלה וכיון דלרי יהודה מיעבדי
אהדי ורין להכי שניס אחריס כל
היכא דקרינן זיה ולקחו שני השעירים
קרי ביה נמי ונתן על שני השעירים
גוללות אבל לר' שמעון דדרש עד
שעת כפרת דברים לדין תליין זה
זיה אלא שציר המשמלה תלוי במעשה
שנגזפו ואם ישפך הדס לא ימות
המשמלה אלא יתקן עליו כיון שזוה
מי מביא אחר שלם נהגרלה דלא
קרינן זיה ולקח את שני השעירים
לא קרינן זיה נמי ונתן על שני
השעירים גוללות ו"א"ת אם כן מיקשי
מכאן למ"ד א"כנא דר' יהודה נהגרלה
לא מעבכא ו"ל דאיכא למימר הא
דישפך הדס כשמת המשמלה לאו
היינו משום נהגרלה אלא משום דנענין
ולקח את שני השעירים שיהו יתקנין
כאחת א"כ כיון דהוקנעו כנר כאחת
אם מת אחד מהן גס השני ידחה
הלכך לרין להכי אחריס וכיון דלא
אגרי דלא מיעבי אחריני מגריל עליהם
למנוה ולר' שמעון למנוה נמי לא כיון
דסביחא ליה דאינו מביא אלא אחד
אין שרין זו הגרלה:

ביון דקבעתיה שפא"ב בו' ולא
דבי לאוקמא ריע כרבי
שמעון כיון דר' יהודה ור' נחמיה נמי
היו תלמידיו כדאיכא צפרק הגב על
ימנתי (דף ס"ג):

ועשהו הטאת הגורל עושהו
הטאת וכו' ו"א
ויניף בעלמא מהכא שיקדש הגורל
מק"ו ומה במקום שלא קדש השם
קדש הגורל במקום שקדש השם
א"כ שיקדש הגורל ו"ל דכי היכי

דדרשין מועשהו הטאת הגורל עושהו הטאת
כל שכן דנדרוש ועשהו הטאת לזה ולא לאחר תדע דנפ"ק דקדושין
(דף טו): אמרינן בני עבד עברי הנמכר לנכרי שיהא נגאל
בשם מק"ו ומה מי שאין נגאל באלה פ"י בקרובים כיון עבד עברי הנמכר לנכרי שיהא נגאל
ומשני ת"ל באלה באלה הוא נגאל ואינו נגאל בשם ופירך ופי' דליף שפיר שפיר אפי' שפיר שפיר ומשני שאני
האם דלמחר קרא יבאנלו לזה ולא לאחר אלמא אף על גב דפשיטא ליה דדרשין מיעשהו דגאלנו לזה ולא לאחר ולהכי לא לפינן נמכר
לישראל בק"ו מנמכר לנכרי אפילו הכי הוה יליף נמכר לנכרי יבאנל בשם בק"ו ולא קא ממעט ליה מיגאלנו ולמידרש דודו וכן דודו
או משאר כשרי יבאנלו ולא דברך אחר אבל מיהא מואי שגא דהכא ממעטין מתריבו מועשהו דהכא לא מקדש השם ובעלמא לא מקדש
הגורל והתם לא ממעט מיגאלנו אלא דבעלמא לא מהני גאלות קרובים אבל דהכא אינו נגאל בשם יליף נמי מקרא אחריניו מואלם לא יבאל
באלה באלה הוא נגאל ואינו נגאל בשם ופירך ופי' דליף שפיר שפיר אפי' שפיר שפיר ומשני שאני דהכא אינו נגאל בשם יליף נמי מקרא אחריניו מואלם לא יבאל
לגלויי אחוקה דקאי נמי אהגרלה דלרבי יהודה מוקה לא קיימא אהגרלה ועשהו מגלי לן דחוקה נמי קאי אהגרלה א"כ משום דתנא זיה קרא
מרי וימני אשר עלה אשר עלה ובהא נמי ינחא מאי דק"ל דמסיק מיונחא למ"ד הגרלה לא מעבכא אבל למ"ד מעבכא ינחא ואמאי
לדידיה נמי מיקשי דהכא יליף עיכובא מועשהו ואיזוהי יליף ליה לעיל דמתנא זיה קרא ולמאי דפרישית ינחא דאי לא ועשהו דשמעט
מיעושהו אע"ג דתנא זיה קרא הוה דרשין ק"ו לומר דהגרלה לא מעבכא כיון דלא תנא זיה קרא בלשון לוי להכי אילטרין ועשהו
ואי לא תנא זיה קרא לא הוה דרשין ועשהו אלא למעוטי דלא מהני הגרלה בעלמא כי ההוא דיבאלנו דפריש' להכי אילטרין דתנא
זיה קרא מיהו בלאו הכי מצי למימר דלא פריך למ"ד מעבכא דאיכא למימר טעמיה מהכא והא דקאמר טעמא לעיל משום דתנא זיה
קרא אין זה מדבריו אלא בעל הגמרא קא מפרש לטעמא הכי למאי דלא ידע אכתי דיימחא דועשהו וכי האי גוונא יש צפ"ג
דשבוטות (דף כה): גמי פלוגתא דרב ושמואל בשבועה שזרק פלוני לרבי לסי': מ"ה במקום ש"א קודש הגורל בו' הקשה מורי
הר"ר שמואל דר' מנחם א"ל היכי גמר מהכא איהו לוי הכפורים דבר שהיה בכלל כל הקרבוטות שקודש בהם השם וילא לידון דברך
החדש בגורל כי אהי יוכל להחזירו לכללו ולכילוי עלמא איהו לוי גמר מכלליה בחיובו מקומן (ומהם מט.) ונראה לו דלפיו יאל לידון דברך
החדש גמרי מהדדי בקל וחומר או כמה מנינו אם אין להשיב אבל אם יש להשיב לא גמרינן אבל דבר שהיה בכלל יואל מן הכלל לא
לגמד על עמנו יא' כו' כמו הבערה וכיוצא בה גמרינן מיהא אפי' אם יש להשיב אין משיבין כמו על ג"ש והיסק שאין משיבין עליהן מדע
דצפרק קמא דיבמות (דף י.) פריך מאי אילטרין עליה למיסק איהו לוי הכפורים דלישתרו דאילטרין עליה למיסק איהו לוי הכפורים
מאשא את דהוה ליה דבר שהיה בכלל וילא ללמד דברך המדש וכו' ופריך ליה דמי אלא ללא לידון דברך המדש וכו' עד אלא יבאל מיהא אשמות אשה
במה מנינו מאשא את והשתא כיון דלמחר כנר דהוה ליה דבר החדש היכי הדך מן קאמר מיהא מאשא את אלא על כרחך מעיקרא הוה
אי איכא למיפקר לא גמרינן מיהא והדר קאמר ואע"ג דדבר החדש הוא ינגמר מיהא כמה מנינו דהא ליכא למיפקר מיהא מיהא
ולהכי פריך מי דמי האם חד אילטריל איהו מרי אילטרו והיינו פירכא וכיון דאיכא למיפקר לא גמרינן מיהא כיון דדבר חדש הוא:

תוס' ישנים
לכפר בכפרת דמיס
המביא דתנא. והוא
כתיבתה דתנא. דף טו:
דילמא ידיו כפר משפיר
המשמלה מה לנלן כפרת
דברים אף כן כן כפרת
דברים הא' דלא כר' יהודה
ור' יהודה היה יליף לה
המסקין לעיל הכי וכן
אמר והקריב וכו' ופירך
אין נשפט הכפר: אף כן
כפרת דמים ו"א"ת שפיר
לא יליף מפר לעיל שהיא
כפרת דברים המספיקה
לעיל ומהקריב וכו' ופירך
לימר דשפיר כפרה כפרת
ויחיל לן למיפקר טפי כפרת
דמים כפרת דברים:
אלא לאו לנכד ו"ת
נהגלה מעבכא. וקשיא
למ"ד דלפיו לר' נחמיה לא
מעבכא ולמ"ד לא (מעבכא)
א"כ יהיה י' להקשות
מחסן (וספרין) שפיר
דלקמן: ואין שם עושה
הטאת. ו"ת (א"ר) לקוחות
[ספ] שחמיר לר' נחמיה לא
דלמיתרין לעיל דתנא
במחז' כהניס אלא שגורל
על עושה הטאת: ומה
במקום שלא קדש הגורל
כי ו"א"ת לא יקדש השם
בכפר קמחא תפוי ומה
במקום שקדש הגורל לא
קדש השם דמפקינן ליה

יעמד מי. על כרחך ללמדנו שאם מת אחד לרין להכי אחר דאי לא
ימאי אהא א' האמר שלא ישלמו עליו לאחר מתן דמים ליחטוב
יעמד לפני ה' לכפר עליו מי למה לי אלא שאם מת לרין להכי
אחר: ועד מתי הוקיפו להיות מי עד שעה מתן דמים של חזירו.

ועימד מי לפני ה' לכפר עליו עד מתי יהיה
זקוק לעמוד מי עד שעת מתן דמו של חזירו
דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר אע"ד שעת
ידו דברים במאי קא מיפלגי כדתניא לכפר
בכפרת דמים הכתוב מדבר וכן הוא אומר
וכלה מכפר את הקדש מזה ולכן בכפרת
דמים אף כאן בכפרת דמים דברי רבי יהודה
ר' שמעון אומר לכפר עליו בכפרת דברים
הכתוב מדבר ת"ש ישאלו תלמידיו את רבי
עקיבא עלה בשמאל מהו שיחזור לימין אמר
להן אל תתנו מקום לצדוקים: ילדרות טעמא
דאל תתנו מקום לצדוקים לרדות הא לאו
הכי מהדרין ליה והא אמרת הגרלה מעבכא
וכיון דקבעתיה שפאל היכי מהדרין ליה
אמר רבא הכי קאמרי עלה הגורל בשמאל
בזר שיחזירו לו ולשעירו לימין אמר להם אל
תתנו מקום לצדוקים לרדות ת"ש אילו
נאמר את השעיר אשר עליו הייתי אומר
ניחאנו עליו ת"ל עלה כיון שעלה שוב אינו
צריך למאי אילימא למצוה מבלל דהנחה
מצוה נמי לא אלא לאו לעכב ושמעט מינה
הגרלה מעבכא הנחה לא מעבכא אמר רבא
הכי קאמר אילו נאמר אשר עליו הייתי אומר
ניחאנו עליו עד שעת שחיטה ת"ל אשר עלה
כיון שעלה שוב אינו צריך ת"ש יעשהו הטאת
הגרל עושהו הטאת ואין השם עושהו הטאת
שיכול והלא דין הוא ומה במקום שלא קודש
הגורל קודש השם במקום שקודש הגורל אינו
קודש השם ואין השם עושהו הטאת

הטאת
לעולה ואחד לתטאת בשעת
חו לתטאת (ב) כאן שמנינו שהגורל קובען אינו דין שהשם קובען:

על מתי יהיה זקוק
לעמוד מי. על שעה שמת
עד שעת מתן דמו של
חזירו. הא אם מת
של חזירו. הא אם מת
קודש לן אין כפרת הדס
לנו. וקשיא מהו. ועשהו
הטאת. הגורל לה' ושפיר
המשמלה מה לנלן כפרת
דברים אף כן כן כפרת
דברים הא' דלא כר' יהודה
ור' יהודה היה יליף לה
המסקין לעיל הכי וכן
אמר והקריב וכו' ופירך
אין נשפט הכפר: אף כן
כפרת דמים ו"א"ת שפיר
לא יליף מפר לעיל שהיא
כפרת דברים המספיקה
לעיל ומהקריב וכו' ופירך
לימר דשפיר כפרה כפרת
ויחיל לן למיפקר טפי כפרת
דמים כפרת דברים:
אלא לאו לנכד ו"ת
נהגלה מעבכא. וקשיא
למ"ד דלפיו לר' נחמיה לא
מעבכא ולמ"ד לא (מעבכא)
א"כ יהיה י' להקשות
מחסן (וספרין) שפיר
דלקמן: ואין שם עושה
הטאת. ו"ת (א"ר) לקוחות
[ספ] שחמיר לר' נחמיה לא
דלמיתרין לעיל דתנא
במחז' כהניס אלא שגורל
על עושה הטאת: ומה
במקום שלא קדש הגורל
כי ו"א"ת לא יקדש השם
בכפר קמחא תפוי ומה
במקום שקדש הגורל לא
קדש השם דמפקינן ליה

אחת תטאת ועל אכן אחת עולה והיטלי עליהם בגורל. לא מנינו שיהא הגורל קובען ואם רצה למיפקר הישות כדרי ויחזירי
(ט) דק"ל אין הקינן מתפרשת אלא זו בלוקחת בעליה או בעשיית כהן. (ד' ויחזירי ט) קודש השם. אם תנחם בשעת
לקחה זו לתטאת זו לעולה הוקבט ואם שיה פסול. ומה שפירשנו ומה לתטאת זוה לעולה אם שיה פסול. דכתיב
דברים (כז) מולא שפירן פסולו. אלמא אם קצת ואלו משום נחלת הטאת למנוה ויבא משה. מקום
שקודש הגורל. דכתיב ונתן אהרן וכו' (ד' ויחזירי ט) תלמוד לומר. שנה עליו לנכד. ט.

דכתיב לכפר עד שיכפר דמנו של
חזירו אבל משעת מתן דמים וילין
אע"פ שעדיין לא התורה לפי קדר
המקראות וכלה מכפר וגו' (ויקרא טו)
וסמך אהרן וגו' אם מת אין לרין
אחר אלמא וידוי לא מיעבד: רבי
שמעון אומר כו'. כדפריש טעמא
לקמן. ואני שמעתי ואזרו לטעמייהו
בהגרלה מיעבכא ולא מעבכא ופי
אפשר להעמידה: וכן הוא אומר
ולמה מכפר את הקודש. הוא מתן
דמים והקריב את השעיר המי עד כאן
לרין להיות מי: לכפר עליו. בכפרה
המוטלת עליו הכתוב מדבר והוא
היודי: עלה בשמאל. גורל שם:
אל הטנו מקום לצדוקים. תלמידים ו'
המולקים על התורה לרדות ולמשול
בזה לקפה אחכס דברים שאמרו
לפי רצונם הם עושהו הכל: הא לאו
הכי מהדרין. על עושהו לנס: כיון
שעלה. מתן קלפי וידוע אינו ליה
ואינו לעושהו (א) שוב אינו לרין להכי
מונח עליו ואפילו למנוה אבל עליה
והתמה מנוה (היא) מיהא איכא:
ואין פסס. אם קרא לו שם בלא גורל:
במקום שלא קודש הגורל. בשאר
קרבוטות אלירינן פירוש כגון קיני
וזינן זכות ויולדות שאחד מהן תטאת
ואחד מהן עולה שלא קודש הגורל אם
כנז על שני גוללות על אחד תטאת ועל
א' עולה ונתקן עליהם לא מנינו שהגורל
קובעט ולא יבאל לשעון: קודש
השם. מאחר שקרא לו תטאת
ולו עולה אין הכהן רשאי לשנותן
כדאמרין לקמן (דף מה.) מולקחה
שמי מוריס או שני בני יונה אחד
לעולה ואחד לתטאת בשעת
חו לתטאת (ב) כאן שמנינו שהגורל קובען אינו דין שהשם קובען:

הנהגות הבר"ח
(א) ר"ש ד"ה בין עובד
מי וזהו לעולה הכי
מבשר ליה והוא שני
אין ר"ה קודש
השם כי זה
הפירוש והפירוש מקום
שקודש הגורל בין
שמעון שהגורל קובען
מי:
(ב) ר"ש ד"ה בין עובד
מי וזהו לעולה הכי
מבשר ליה והוא שני
אין ר"ה קודש
השם כי זה
הפירוש והפירוש מקום
שקודש הגורל בין
שמעון שהגורל קובען
מי:
(ג) ר"ש ד"ה בין עובד
מי וזהו לעולה הכי
מבשר ליה והוא שני
אין ר"ה קודש
השם כי זה
הפירוש והפירוש מקום
שקודש הגורל בין
שמעון שהגורל קובען
מי:

הנהגות מהר"ב
רנשבורג
א' ר"ש ד"ה בין עובד
מי וזהו לעולה הכי
מבשר ליה והוא שני
אין ר"ה קודש
השם כי זה
הפירוש והפירוש מקום
שקודש הגורל בין
שמעון שהגורל קובען
מי:
הדבר שכן וע"י ש"י:

מוסף רש"י
עד מתי יהיה זקוק
לעמוד מי. על שעה שמת
עד שעת מתן דמו של
חזירו. הא אם מת
של חזירו. הא אם מת
קודש לן אין כפרת הדס
לנו. וקשיא מהו. ועשהו
הטאת. הגורל לה' ושפיר
המשמלה מה לנלן כפרת
דברים אף כן כן כפרת
דברים הא' דלא כר' יהודה
ור' יהודה היה יליף לה
המסקין לעיל הכי וכן
אמר והקריב וכו' ופירך
אין נשפט הכפר: אף כן
כפרת דמים ו"א"ת שפיר
לא יליף מפר לעיל שהיא
כפרת דברים המספיקה
לעיל ומהקריב וכו' ופירך
לימר דשפיר כפרה כפרת
ויחיל לן למיפקר טפי כפרת
דמים כפרת דברים:
אלא לאו לנכד ו"ת
נהגלה מעבכא. וקשיא
למ"ד דלפיו לר' נחמיה לא
מעבכא ולמ"ד לא (מעבכא)
א"כ יהיה י' להקשות
מחסן (וספרין) שפיר
דלקמן: ואין שם עושה
הטאת. ו"ת (א"ר) לקוחות
[ספ] שחמיר לר' נחמיה לא
דלמיתרין לעיל דתנא
במחז' כהניס אלא שגורל
על עושה הטאת: ומה
במקום שלא קדש הגורל
כי ו"א"ת לא יקדש השם
בכפר קמחא תפוי ומה
במקום שקדש הגורל לא
קדש השם דמפקינן ליה

אחת תטאת ועל אכן אחת עולה והיטלי עליהם בגורל. לא מנינו שיהא הגורל קובען ואם רצה למיפקר הישות כדרי ויחזירי
(ט) דק"ל אין הקינן מתפרשת אלא זו בלוקחת בעליה או בעשיית כהן. (ד' ויחזירי ט) קודש השם. אם תנחם בשעת
לקחה זו לתטאת זו לעולה הוקבט ואם שיה פסול. ומה שפירשנו ומה לתטאת זוה לעולה אם שיה פסול. דכתיב
דברים (כז) מולא שפירן פסולו. אלמא אם קצת ואלו משום נחלת הטאת למנוה ויבא משה. מקום
שקודש הגורל. דכתיב ונתן אהרן וכו' (ד' ויחזירי ט) תלמוד לומר. שנה עליו לנכד. ט.

אחת תטאת ועל אכן אחת עולה והיטלי עליהם בגורל. לא מנינו שיהא הגורל קובען ואם רצה למיפקר הישות כדרי ויחזירי
(ט) דק"ל אין הקינן מתפרשת אלא זו בלוקחת בעליה או בעשיית כהן. (ד' ויחזירי ט) קודש השם. אם תנחם בשעת
לקחה זו לתטאת זו לעולה הוקבט ואם שיה פסול. ומה שפירשנו ומה לתטאת זוה לעולה אם שיה פסול. דכתיב
דברים (כז) מולא שפירן פסולו. אלמא אם קצת ואלו משום נחלת הטאת למנוה ויבא משה. מקום
שקודש הגורל. דכתיב ונתן אהרן וכו' (ד' ויחזירי ט) תלמוד לומר. שנה עליו לנכד. ט.